

پیشمەرگه سەرورە

باوکی دانا

بەکی لەسەرورەیهکانی نەتەوێ کورد خەباتو پیشمەرگەیه هەردەم کورد شانازی پێۆ دەکا تا مروف لەسەر زەویدا بژیت میژو بنوسریتەوہ پیشمەرگە سەرورەو سەربەرزه وەک چیاکان بۆ نەوہکانی داھاتۆش رۆژانی پیشمەرگە بە نوسین و باس کردن کەس ناتوانی مافی خۆی پێیدا ھەمۆ نازارو ھیواکانی پیشمەرگە لە ئاستی مروفاھیتیدا لە پلەیی پیشەوہیە ھەر کوردیک ھەرکەسیک نکولی لە خەباتی پیشمەرگە بکات ئەوہ ھەستەکانی مروفاھیتەتی لە شوینی خۆیدا نیہ ..رۆژانیک بوو زۆر کەس بە ھیوا بوو لە نزیکەوہ پیشمەرگەیکە بپینئ یان وینەیک بگریئ لە گەل پیشمەرگەیکە ئەو کەسە خۆی بە بەختەوہر دەزانی و بە شانازیوہ باسی پیشمەرگەیی دەکرد زۆر جار رۆلەکانی کورد تۆشی گرتن و نازاردان دەھاتن تا ئیعدام کردنیش لەسەر یەک و وینەیک دەبی پیشمەرگە چەند بەرزۆ سەرورە بی ..

خەلکی گوندەکان سەرەرای ھەمۆ ھاوکاریەکیان بۆ پیشمەرگە ھەر لە خەۆ خواردن خزمەت گوزاری گواستەوہ بە سەیارە تراکتور ماتۆر پیادە بەردەوامیش دەبۆنە نیرراۆ بۆ لای کەسۆ کاری پیشمەرگە نامە بردن و داہین کردنی پیویستی پیشمەرگە زۆر جاریش دەستگیر دەکران ئەمانیش نازارۆ ئەشکەنجە دەبران ئیعدام دەکران زۆریش لە خەلکی گوندەکان کچی خۆیان پیشکەش دەکرد بەۆ پیشمەرگانە لەسەر ئەمەش تۆشی کیشە دەبۆن ئەم ھاوکاریانە وای کردبۆ رژیمةکەیی بەغدا گوندەکانو خەلکی گوندەکانی لە بچۆکتین مافدا بی بەش کردبۆ لە بارئ ئابوری و خزمەتگوزاریدا وەک کارەبا قوتابخانە و پرۆژەیی تەندروستی و کشتوکالییدا لە ھەر گوندیکیش پیشمەرگە ھەبواہیە دەکەوتە بەر ھەرەشەیی سۆتاندن و رۆخاندن کۆمەلای کەسیش لەۆ گوندانە شەھید دەکران پاش ئەم ھەمۆ کارانە ئەوہبۆ سالی 1988 رژیمة عەرەبەکەیی بەغدا بەبەرنامەیکەیی تۆکمەیی کارەساتی ئەنفالی ئەنجام دا کە بووہ ھۆی وون کردنی 200 ھەزار مروف تا ئیستاش بی سەرۆ شوینن وە کیمیا باران و ئاوارە بۆنی ھەزاران کەس بەلام بەداخوہ ئەنفالیش لە لایەن ئەو پیشمەرگانەوہ دوو بەش کران کاتی دەلین 182 ھەزار ئەنفال وە 8 ھەزار بەرزانی ئەنفالکراۆ بۆ نالین 200 ھەزار کورد ئەنفالکراوہ مەبەست لەم جیا کردنەوہیە چیہ وولام لای ئەو کەسانەیکە وونبوہکانیشیان دوو بەش کردوہ .....

لیرەوہ چەند ئەو پیشمەرگانە توانیان چاکەو ھاوکاری خەلکی ئەو گوندانە بەنەوہ لە پاش نازادی کوردستاندا سالی 1991 وەک پیشتەر شەو رۆژ دەچۆنە ئەومالانە چەند جار سەردانی ئەو خەلکەیان کرد لە راستیدا زۆر لەو پیشمەرگانە و کاربەدەستانە یەک لەسەر سەدی رابردۆ سەردانی ئەۆ خەلکانەیان ناکردو ھاوکاریشیانیان نە دەکرد زیاتر سەردانی ئەۆ مالانەیان دەکرد کە تا دۆینی دژی کورد بوون بەلام کەسیکی ئەو گوندانە دەھاتن لەبەر دەرگای ئەوان دەوہستان ریگەیان پی نادرا ھەر بیانینن بەلام ھەر کاتی پیویستیان بەو خەلکە بی ئەوہ سەردانی دەکەن ریزی لی دەگرن نمونەش لەبەر چاۆ لەکاتی خویشاندان و دەنگدان بۆ حزبەکانیان .....

پیشمەرگەش دابەش کراوہ وەک پیشمەرگەیی کون واتە ئەۆ پیشمەرگانەیی خاوەن خەباتی سەختی سالانیکی زۆرن ئەمەش چەند بەشیکە وەک پیشمەرگەیی دووای ئەنفال کە ناۆچەکانی کوردستانیان بەجینەھێشتە ئەمانەش زۆر کەمن بەپەنجەیی دەست ئەژمیردین دیارە پاش سالی 1988 وە ئەو پیشمەرگانە کۆمەلکیان چۆنە ئیران دانیشتن یان کاسبی یان دەکرد کۆمەلکیش بەرەو ھەندەران

چۇن كومهلىكىش چۇنە پال رۇيم بۇ سەربازى يان بۇنە چەكدارى فەوجەكان مەفرەزە خاسەو كۆمەلىكىش ئەنفالكارا .....

لە گەل ئەق پېشمەرگانەى بەرەق ئىران رۇشتن خەلكانىكى زۇرىش كەوتنە ھاۋشانىان بەرەق ئىران ئەمانە كەسانىك بوون پېشمەرگە نەبوون لە ئىران بە حوكمى غەرىبى تىكەلاۋ بوون لەگەل ئەو پېشمەرگانە ديارە ئەم بەرىزانە ئەق 3سالەى ئىران كارىكى وا ئاسان نەبو لەوولاتىكى نا ديموكراتى و مافى 12 مليون كوردى پېشىل كرده .. ئەوہ بۇ سالى 1991 راپەرىن دەستى پىكرد ئەو كۆمەلە پېشمەرگانەش ھاتنەوہ بەرەو كوردستانى باشور بۇ وولاتى خۇيان لىرەدا شتىك ھاتە كايەوہ ھەمق دەسەلاتىك دابەش دەكرا دەيان گۆت بۇ پېشمەرگەى كونە ئەوانەى يەك رۇژىش پېشمەرگە نەبۇن ناويان لىنرابۇ پېشمەرگەى كۇن چونكە لەئىران بوون لەگەل ئەو بەرىزانە ئەوہ ھەر ھىچ حىسابى بۇ رىكخستىن و پېشمەرگەى راپەرىن ناكرا لە بووارى دەسەلاتەوہ بەلام پاشان كارەكان زۇر بوون ئەوانىش كەم بوون دەسەلاتۇ شوينىش بۇ ئەوان ھەبو ..

شيوەيەكى ترى پېشمەرگەى كۇن لەق كەسانە پىك ھاتبوون لە پاش ئەنفال سەر بە مەفرەزە خاسەو فەجەكانى خەفیفە بوون بەلام پېش ئەنفال پېشمەرگە بوونە ئەق خزمەتەش ھەمق وەك پېشمەرگەى كۇن حىسابيان بۇيان كرد بۇ مەسەلەى دەسكەوتەكان وەك زەقۇ وەرگرتن و خانە نشىنى .....

(((((پېشمەرگەى راپەرىن)))))) ئەمانەش چەند بەشىكن يەكى لەق بەشانە پىك ھاتبۇن لەق خەلكانەى كاتى رۇئمە عەرەبەكەى بەغدا ناويان نرابۇ خەفیفە ئەمانە زۇريان ھەر بەق چەكۇ تەقەمەنىە بەشداريان كرد لە راپەرىن كۆمەلىك لەمانە وەك خزمایەتى و عەشىرەتگەرى لەگەل مستەشارەكان مانەوہ ناوى نۇيان لى نرا فەوج+ لەشكر+ سوپا +سرىەو نامر سرىە ..مستەشارەكان لە كاتى بەعس زىاتر رىزيان لىدەگىرا پارەى باشىش تەرخان دەكرا بۇيان دەسەلاتىشان ھەبو ... بەشىكى نۇيى ئەو پېشمەرگانەى راپەرىن لەق خەلكە دلسوزانە پىك ھاتبۇ كە پېش راپەرىن ئەق بووارەيان نەبو ببنە پېشمەرگە خەلكىكى زۇر پاكىان تىدا بۇ لە ھەمق رويەكەوہ زۇرىش دلسوز بوون دوور بوون لە ھەمق فىل بازى ۆتەكەتولكردن ئەمانەش تا رادەيەك پىشت گۇى دەخران ئەگەر خۇيان بە كەسىكەوہ ھەلنەواسىايە .....

ئەم بەشەى پېشمەرگە زىاتر لەق كەسانە پىك ھاتبون بەزورى ئەو لاوانە بۇن كە پېش راپەرىن بە ھۇى كەمى تەمەنىان نەيانتوانىوہ نە كارى رىكخستىن بكەن نە پېشمەرگەش بن ئەمانە زۇر خۇين گەرم و دلسوز بۇن واىان دەزانى خەباتى سالەكانى شەستەكانە ئەوہندە دلسوزانە كارىان دەكرد ھەمق ھەوليان دەدا بۇ ھەمق شەرەكان بچن ئىتر كورد كوژى بووايە دوژمن كوژى بووايە گرىنگ ئەوہ بوو شەر بووايە وە دەچۇنە ناۋ لىواء تايبەتەكان و شوينە گرىنگەكانەوہ كاربەدەستانىش ئەم جۇرە كەسانەيان پىۋىست بۇ تا بە ئارەزووى خويان گوشەيان بكەن زىاتر بۇ بەرژەوہندى خۇيان پاشان حزب بە پلەى دوواى بۇ كورد زۇر كارى نارەوا بەم دلسوزانەوہ دەكرا تا تۆشى دەيان كىشەى لا بەلا بوون ئەم دلسوزانە كاتى بە ئاگا ھاتن كار لەكار تەرازابۇ وەك دلسوزانى تر بىنيان ھەمق ئەو خاين و خۇفروشانە وەك كاتى بەعس ھەمق بونەوہ كار بەدەست تىگەشتن لە كاربەدەستان كە بازىرگانىان بە كوردەوہ دەكرد بە ناوى كوردايەتيەوہ ..ئەمانىش زۇر شتىان بۇ ناكرا گووايە پېشمەرگەى دوواى راپەرىن

(((((پېشمەرگەى تەرك)))) ئەم جۇرە كەسانە زىاتر لای كاربەدەستانەوہ تەرك دەكران وەك ئەوہى خزمى خۇيان يان خزمى ژنەكانىان بوون يان دوست و دراوسى بوون بە ناوى حمايەوہ دادەمەزران

ئەم جورە كەسانە لە جەند شوئىنىك يارمەتەيان وەردەگرت و دادەمەزران بەلام ئەو پېشمەرگانە ى بەردەوام دەواميان دەكرد بە جەند مانگى جاريك يارمەتەيان وەردەگرت .....

((كاربەدەستان و جەماوەر))سالانى شاخ ئەو پېشمەرگانە ئەوئەندە بە پېرۆزى تەماشىا دەكران تا رادەى تەقدىس كردن خۆ ئەگەر كەسىك باسى كەمۆ كورتىەكى ئەو بەريزانەى بكرادىە ئەوە خەلكى برواى وابۆ ئەمانە دەبى بكوژرين وەك كفى كرىبى كوشتىيان حەلال دەكرا وەك تۆند رەوە ئىسلامىەكان ئەو كارە دەكەن زۆر باسى بۆگەنى كاربەدەستانى ناۆ شورش دەكرا بەلام خەلكى باۆەرى ناكرد ئەگەر پېشمەرگەىەك چەكى دابناىە لە دلسۆزى بۆ نەتەوەكەى هەستى بەۆ كەمۆ كورتىە بكرادىە ئەوە لە لاىەن ئەو كاربەدەستانەوە هەزارۆ يەك شتى خەراپيان دەخستە پالى .. تا راپەرىنە جەماوەرىەكەى سالى 1991 ئەو راپەرىنە ى زياتر جەماوەر ئەنجامى دا بەلام بەرەمەكەى بۆ كۆمەلى كەس بۆ ئەو حەزبانەش هەمۆ شتەكان بۆ خۆيان دەگىرنەوە لىرەوە جەماوەر ماھىەتى ئەو كالبەدەستانەيان بۆ دەركەوت كە جەند بۆگەنىيان كرىووە ووتەىەكى كاك نەوشىروان ھاتەوە يانم لەو كىتابانەى بلاۆى كرىدەوە دەلى من زۆر زۆ زانيم ماركسىەت بۆگەنى كرىووە راستە ماركسىەت پاش پەنجا سال بۆگەنى كرىد بەلام خويان پاش جەند سالىكى زۆر كەم بۆگەنىيان كرىدۆ دانيان پيدا نانا تا ئىستاش خۆيان بە بۆگەن نازانن زۆرى كاربەدەستان پىيان باشە هەمۆ خەلكى بۆگەن بى تا كەس نەتوانى واىان پى بلىت ھەر بەۆ كرىدەوانە تاكو ئىستاكە حوكمى جەماوەر دەكەن زۆر كەسى باشيان نابۆت كرىد ئىستاكە ئەو كاربەدەستانە ئەو كەسانە لەخۆيان كۆ دەكەنەوە كە كىۆرانە بە هەمۆ شتىكى ئەوان رازى بن خەلكى نەفس نزم و بى شەخسىەت و كونە بەعسى و پياۆ خەراپ و ھەركەسىكى پاكىش نزيكان بىتەوە ئەگەر نەبىتە دەسكەلاى خۆيان ئەوە زۆر زۆ تړۆى دەكەن بەزمانى خۆيان ئەمان دەيانەوئ شىرازەى كۆمەلاىەتى خەلكى تىك بدەن تا زۆرتىن كەس لەدەورى خۆيان كۆبەكەنەوە

با چەند سالىك بگەرىنە دوووە ئەو بەريزانە كە لە ئىران ھاتنەوە خاوەنى جى بوون ئىستا خاوەنى چىن بړۆ باسى كاريك بكە لاى ئەوانە كەبەرژەوەندى مېلەتى تىدا بى پشت گۆى دەخرييت بەلام باسى پړۆژەىەك بكە خۆشى بكە بەشەرىك يەكسەر پىشتگىرى مادى و مەعنەوى و ياساى دەكات ھىچ پړۆژەىەك بە بى بەشى ئەوان ئەنجام نادىت .....

((كاربەدەستانۆ دەست پىسى)) برادەرىك ئەم رۆداوەى بۆ باس كرىم لە شارى چەمچەمال رووى داوہ ووتى سالى 1992 كورىك بە ناۆى ((ر . ب))زۆر دەست كورت بۆ ھەلسابۆ بە دزىنى بزنىك فرۆشتىۆى بۆ بژىۆى خۆى و مالەوەيان ئەو كاتە ئىش نەبۆ پىشمەرگە يارمەتى نەبۆ بەلام كاربەدەستان لە پال ئەووەو رۆزانە گۆشتى ئاسكىان دەخوارد ناۆ براۆ لە لاىەن شىخ كەرىمەوہ ((كەرىم چاۆ رەش)) دەست گىر كرا كاك كەرىم لىپرسراوى پىشمەرگە بۆ لەو سنورە دونيا بەفر بۆ زۆر سارد بۆ بەفرىش دەبارى ئەو كورەيان ھىنا بەبەر چاۆى ھەمۆ خەلكى چەمچەمالەوہ لاىەكى برويان تاشى + لاىەكى سمىلى + سەريان تاشى خستىانە پشت پىكابىك بە ناۆ ھەمۆ ئەو شارەدا گريان دەدا **كەسىكىش** بە نار لىئ دەدا ئەوئەش دەبوواىە وەك بزى ھاوارى بكرادىە خەلكىش دەبوواىە شتىان تى بگرداىە پاشان چەند مانگى بەند كراۆ پارەى بزىكەشىان لى وەرگرت تا ئىستاكە ناوى نرا ((ر. بزى)) ھەر لەو شارەدا سەدان دزى گەورەو مافىاى گەورە ھەبۆ ھەر كەس بۆى نەبۆ باسىان بكات لەسەر دزى دەبى چەند لەۆ كاربەدەستانە وەك ((ر .. بزىيان)) لى بكرىت .....

كۆمەلىك لەو پىشمەرگانە لە پارىزەرى خاك و نەتەووەو گۆران بە داگىر كەرو توقىنەرى جەماوەر ..دىارە ئەم نوسىنە ئەو پىشمەرگانە ناگرىتەوہ كە نمونەى مروف و مروفاىەتىن وە بە

باكى خۇيان راگرتووه ھەردەمىش سەرورە سەربەرزىن لە كوردستاندا ھەركەسىكىش پىشمەرگە لە بىر بكا واتە خۇى لەبىر كىرەووه دەبوايە ئەحزابى سىياسى كوردى ھەمو پىداووستىكى ژيانى بۇ پىشمەرگەو كەسو كارى پىشمەرگە بىرەيە تا ئەوانىش تۆشى ئەم نابوتىە نەبوناىە ھەر بەو پىروزىە بمانايە لە ناۆ جەماوەردا بەلام لىپىسراوانى ناۆ حزبەكان مەبەستىان بوو بارى كۆمەلايەتى ئەو پىشمەرگانە تىك بچى تا بتوانن زۆر ترين كات وەك گەرەى ئەوان بىمىنەو

سەربەرزى و سەرورەى ھەر بۇ پىشمەرگەيە سلاؤيش لە گيانى پاكى ھەمۆ شەھىدان ئەم ئازادىيە رەنج و خەباتى ئەوانە بەلام بكوژانى ئەوانىش تىدا دەژين ھاورىيانى ئەوانىش كۆمەلىكيان بوونەتە پارىزەرى ئەو بكوژانە پىشمەرگەش ھەر سەرورە .